

Ülle Surva
Türi Vallavalitsus
vallavalitsus@tyri.ee

Teie: 02.11.2023 reg nr 7-1.6/4391

Meie: 04.12.2023 reg nr 6.2-6/9674-1

Arvamuse avaldamine kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta

Austatud proua Ülle Surva

Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) on tutvunud Türi Vallavalitsuse poolt 02.11.2023 dokumendivahetuse keskuse (DVK) kaudu saadetud kirjaga (registreeritud PTA dokumendihaldussüsteemis WebDesktop 02.11.2023 nr 6.2-6/9674), millega soovite PTA arvamust „Türi valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ koostaja LEMMA OÜ (reg nr 11453673) versioon 31.10.2023 kohta. Käesoleva eriplaneeringu alusel viiakse läbi Türi vallas tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu püstitamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ning planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringute teostamisega. Planeeringualaks on osa Türi valla territooriumist – ligikaudu 127,48 km² ala hõlmab Villevere, Kahala, Äiaa, Retla, Kabala ja Kurla küla territooriume.

„Türi valla kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“-s on PTA arvates maaparandust puudutavaid aspekte üldsõnaliselt käsitletud, kuid kaardimaterjalidest ei selgu maaparandussüsteemide (sealhulgas põllumajandusmaal drenaažkuivendusega alade) paiknemine ja kattuvus eriplaneeringu alade (Ala 1 ja Ala 2) ja esialgsete potentsiaalsete tuulealadega (TU₁- TU₇). Peatükis 2.5.5 mõju veekvaliteedile ja veerežiimile on öeldud, et kuivendatud maa-aladele ehitamisel on oluline tagada maaparandussüsteemide jätkusuutlik funktsioneerimine vältimaks üleujutuste teket. Teemat käsitletakse KSH aruandes eksperthinnangu vormis. Käesoleva KSH programmi peatükis 2.5.10 öeldakse, et võimalikku mõju kinnisvara väärtusele käsitletakse KSH aruandes erialakirjanduse ja olemasolevates tuuleparkides läbiviidud uuringute andmetele tuginedes. Detailsem mõju hinnang on võimalik detailse lahenduse KSH koostamise etapis.

Tuginedes Maaeluministreeriumi (hetkel Regionaal- ja Põllumajandusministreeriumi) ja PTA ühtsele seisukohale saab maakasutuse osas esmased uuringud läbi viia olemasolevate kaardianalüüsidega, sealjuures põllumajandusmaade killustumisega ja maaparandussüsteemide rikkumisega kaasnevaid tagajärgi saab hinnata eksperthinnanguna. Eksperthinnangu koostamisse on soovitatav kaasata ka ettevõtja, kes on esitanud majandustegevuste maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal tegutsemise kohta. Lisa selgituseks, et mida väiksem tuulikute ja nende taristuga on kokkupuude maaparandussüsteemide aladega, eelkõige maaparandussüsteemi toimimist tagavate ehitistega (eesvoolud, kollektorid, drenaažarmatuur jms), seda kuluefektiivsem tuulikupargi rajamine on ka maaparanduslikust aspektist. Põllumajandusmaade vähenemise ja killustamise ning võimalike liikumistõkete osas tuleb hinnata ka mõju põllumajandusmaa kasutajatele/-tootjatele ja maaomanikele. Lisaks käsitletakse

võimalikku mõju maaparandussüsteemidele ja maaparandussüsteemidega varustatud maa-aladele. Kui tuulikute ja nendega seotud taristu võib hakata paiknema maaparandussüsteemi alal, siis tuleb nimetatud alad märkida ja seada nõuded nende säilitamiseks või rekonstrueerimiseks.

Tuginedes eelöeldule peab PTA maaparanduse- ja maakasutuse seisukohast oluliseks, et kinnisasjadel, kus asub maaparandussüsteem tagatakse planeeritud tuuleparkide ehitustegevustega, hilisema kasutamisega ja sulgemisega, maaparandussüsteemide eesvoolude ja maaparandussüsteemi maa-alal, reguleerivatel võrkudel, paiknevate rajatiste nõuetekohane toimimine ning välditakse veerežiimi muutustega kaasneva negatiivse mõju tekkimist eelöeldud aladele. Vajadusel nähakse ette avalikult kasutatava tee või avalikes huvides tehnovõrgu või -rajatise ehitamisest tulenev maaparandussüsteemi uuendamine või rekonstrueerimine. Samuti on oluline, et planeeritud tegevustega ei halvendata maatulundusmaal kinnisasjade maakasutuse võimalusi.

Samuti, kavandatud tegevuste mõjualas paiknevad maaparandussüsteemi rajatised rekonstrueeritakse vastavalt uurimistööde tulemustele koostatud ehitusprojekti alusel. See tähendab tegevusest mõjutatud alale jäävad maaparandussüsteemid peavad jääma toimima. Lisaks tuleb arvestada liig- ja sademevee maaparandussüsteemi ära juhtimisel, selle eesvoolu või riigi poolt korras hoitavasse ühiseesvoolu ning nendel paiknevate truupide rekonstrueerimise vajadusega. Võimaliku maaparandussüsteemi rekonstrueerimiseks vajaliku projekti koostamiseks taotletakse PTA-lt ehitus-, ehitusteatise või muu loa andja poolt tehnilised tingimused. Maaparandussüsteemi nõuetekohaseks rekonstrueerimiseks vajalike taotluste ja dokumentide esitamisel tuleb juhinduda maaparandusseadusega kehtestatud nõuetest. Rekonstrueerimistööd tuleb teha enne planeeringuala ehitistele ehitusloa andmist.

PTA palub täiendada KSH aruannet käesolevas kirjas lisatud alljärgnevate märkuste osas.

1. Lisada aruandesse kaardimaterjal, kus nähtub maaparandussüsteemide paiknemine ja kattuvus eriplaneeringu alade (Ala 1 ja Ala 2) ja esialgsete potentsiaalsete tuulealadega (TU₁- TU₇). Samuti lisada aruande seletuskirjas vajalik info põllumajandusmaal paiknevatest drenaažkuivendusega aladest.
2. Võimaliku põllumajandusmaade killustumisega ja maaparandussüsteemide jätkuva nõuetekohase toimimise tagamiseks ning maaparandussüsteemide rekonstrueerimise vajaduse väljaselgitamiseks vajaliku eksperthinnangu koostamise on soovitatav kaasata ka ettevõtja, kes on esitanud majandustegevusteate maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal tegutsemise kohta.
3. Võimaliku maaparandussüsteemi rekonstrueerimiseks vajaliku projekti koostamiseks taotletakse PTA-lt ehitus-, ehitusteatise või muu loa andja poolt tehnilised tingimused. Maaparandussüsteemi nõuetekohaseks rekonstrueerimiseks vajalike taotluste ja dokumentide esitamisel tuleb juhinduda maaparandusseadusega kehtestatud nõuetest. Rekonstrueerimistööd tuleb teha enne planeeringuala ehitistele ehitusloa andmist.

Ülejäänud, „Türi valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ osas PTA-l vastuväited puuduvad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Karu

Peaspetsialist-koordinaator

Põllumajandus- ja Toiduameti Ida regiooni Paide esindus

Urmas Karu
+372 5346 0965
urmas.karu@pta.agri.ee